

Úvod

Česká školní inspekce (ČŠI) předkládá souhrnné poznatky o stavu vzdělávání a vzdělávací soustavy vycházející z inspekční činnosti v uplynulém školním roce 2008/2009.

Inspekční činnost byla uskutečňována podle Plánu hlavních úkolů České školní inspekce na školní rok 2008/2009, který schválil ministr školství, mládeže a tělovýchovy

Při hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání vycházela ČŠI ze zásad a cílů vzdělávání stanovených zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Základním kritériem byla zejména účinnost podpory rozvoje osobnosti dítěte, žáka a studenta (dále též „žák“) a dosahování cílů vzdělávání ze strany konkrétních právnických osob vykonávajících činnost škol a školských zařízení (dále též „škola“). Přehled kritérií používaných pro hodnocení škol je v příloze č. 1.

Při hodnocení škol a jejich aktivit ČŠI vychází z principu legality a ochrany práv dítěte ve vzdělávání. ČŠI se zaměřuje při hodnocení naplňování vzdělávacích cílů na zvýšení úrovně čtenářské gramotnosti a dovednosti počítat; sleduje inovace obsahu vzdělávacích programů a studijních materiálů, školní systémy odborné přípravy učitelek/učitelů, inovace metod a forem vzdělávání a vývoj vlastního hodnocení škol. V uplynulém školním roce se ČŠI zaměřila v hlavních tematických šetřeních na pokrok ve výuce anglického jazyka, vybavenost prostředky ICT a jejich využití ve výuce.

Stálými prioritami ČŠI je hodnocení naplnění cílů rovného přístupu ke vzdělávání na všech stupních a zjišťování podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). ČŠI prověřuje funkčnost systémů vlastního hodnocení škol, systémů vnitřní kontroly a školních preventivních systémů, např. ochranu bezpečnosti a zdraví nebo prevenci sociálně patologických jevů.

ČŠI sledovala, jaká je úroveň ředitelk/ředitelů a učitelek/učitelů, jejich kvalifikovanost a možnosti kariérního růstu a odborného rozvoje.

Jedním z problémů uplynulého školního roku byly časté změny v legislativních předpisech s dopadem do praxe škol, jejich přehled uvádíme v příloze č. 4

Vliv na činnost škol mělo i nestabilní společenské a ekonomické prostředí, v uplynulém školním roce to byly programové změny vládní politiky a nutnost řešit ekonomické dopady hospodářské krize.

Výroční zpráva je koncipována do 3 hlavních částí, které nabízejí řadu zajímavých informací o školách a o jejich vzdělávacích programech.

V (první) části A jsou poznatky o stavu škol poskytujících předškolní, základní a střední vzdělání, které již mají povinnost vzdělávat podle vlastních školních vzdělávacích programů. V ostatních částech vzdělávací soustavy byla uskutečněna jen pilotní šetření a jejich výsledky budou vydány formou tematických zpráv. Další informace o konkrétních navštívených školách najdou zájemci také ve veřejných inspekčních zprávách na www.csicr.cz.

Ve (druhé) části B jsou uvedeny souhrnné poznatky z tematicky zaměřených inspekčních činností a to podle vybraných priorit dlouhodobého záměru rozvoje vzdělávání v ČR z roku 2007.

Poprvé zpráva nabízí údaje o pokroku škol a srovnání výsledků škol po třech letech ve výuce anglického jazyka a využívání ICT ve školách z periodického zjišťování v rámci programového cyklu ČŠI.